

Утверждены
 решением Совета директоров АО «Сентрас Иншуранс»
 от «02». 02. 2020 г., Протокол № 8

Согласованы
 решением Правления АО «Сентрас Иншуранс»
 от «02». 02. 2020 г., Протокол № 5

ПС – 32

ПРАВИЛА
добровольного страхования
гражданско-правовой ответственности
владельцев автомобильного транспорта

Контроль	Комплаенс-контролер	Д.А. Троценко	04.02.2020	(подпись)
			(дата)	

Должность	ФИО	Виза	Дата	Подпись
Директор ДСВ	А.А. Былин	Согласовано	04.02.2020	
Главный специалист 1 категории УПО ЮД	Г.К. Наргаева	Согласовано	04.02.2020	
Управляющий директор-член Правления	Д.М. Нуркатов	Согласовано	04.02.2020	

Разработал	Директор ДА	Самойлова Т.В.	04.02.2020	(подпись)
			(дата)	

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2 Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	Стр. 2 из 16
---------------------------	---	--	--------------

1. Жалпы ережелер

1. Осы Көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін ерікті сақтандыру туралы ережелер (бұдан әрі - Ережелер) Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Сентрас Иншуранс» Сақтандыру компаниясы» АҚ-ның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленеді және көлік құралы иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру ережелерін (бұдан әрі - сақтандыру шарты), ерікті шарт жасасу, жүргізу және орындау тәртібін реттейді.

2. Ережелерде келесі ұғымдар пайдаланылады:

Пайда алушы - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға.

Жәбірленуші Пайда алушы болып табылады (ол қайтыс болған жағдайда, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес, жәбірленушінің қайтыс болуына байланысты келтірілген зиянның орнын толтыруға құқығы бар адам), сондай-ақ Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) немесе жәбірленушіге сақтандырушының жауапкершілігі шегінде зиянды өтеген және сақтандыру төлемі құқығын алған басқа тұлға;

Сақтандырылған тұлға – оған қатысты сақтандыру жасалған тұлға;

Жәбірленуші - сақтандыру шартының тарапы болып табылмайтын, өмірі, денсаулығы және / немесе мүлкі автокөлік құралын пайдалану нәтижесінде зиян келтірілген жеке тұлға және заңды тұлға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) көлік құралының меншік иесі ретінде өтейтін залалды өтеу міндеттемесі жүктелген. Ережелерге сәйкес Сақтанушы, Сақтандырылған тұлға, сақтандыру жағдайы кезінде Сақтанушының көлігін басқарған жүргізуші, сонымен қатар Сақтанушымен/Сақтандырылған тұлғамен еңбек қатынастарында тұрған жұмысшылар Жәбірленуші болып табылмайды;

Автомобиль көлігі - қозғалтқышпен басқарылатын механикалық көлік құралы: автобустар, фургондар, автомобильдер мен жүк көліктері, автомобиль тіркемелері, трактор агрегаттарына арналған жартылай тіркемелер, сондай-ақ мамандандырылған автомобильдер (белгілі бір тауар түрлерін тасымалдауға арналған) және әртүрлі жүктерді тасымалдауға негізінен көліктік емес жұмыстарға арналған арнайы көліктер;

Жол-көлік оқиғасы - көлік құралы қозғалысы кезінде және оның қатысуымен болған адамдар қайтыс болған немесе жарақат алған, көлік құралдары, құрылыстар, тауарлар бүлінген немесе басқа мүлктік залал келтірілген оқиға;

Сақтандырушы - «Сентрас Иншуранс» Сақтандыру Компаниясы» Акционерлік Қоғамы, ол автокөлік құралдары иелерінің жауапкершілігін ерікті сақтандыруды жүзеге асыруға лицензиясы бар және сақтандыру пайдасына сақтандыру шарты жасалған тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру жағдайы орын алғанда сақтандыру шартымен белгіленген сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті тұлға;

Сақтанушы - Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтанушы бір уақытта Сақтандырылған тұлға болып табылады;

Сақтандыру төлемі - сақтандырушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру сомасы шегінде төлеген ақша сомасы;

Сақтандыру жағдайы - сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға;

Сақтандыру оқиғасы - басталу сәтінде Сақтандырушының сақтандыру шартында қарастырылған сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемесі пайда болатын ықтималдығы мен пайда болу белгілері бар оқиға;

Сақтандыру сомасы - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы туындаған кезде сақтандырушының жауапкершілігін шектейтін ақша сомасы;

Сақтандыру сыйлықақысы - Сақтандырушы сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемесі үшін Сақтанушы төлеуге міндетті ақша сомасы.

Франшиза - сақтандырушының белгілі бір мөлшерден аспайтын шығындардың орнын толтырудан босатуды көздейтін сақтандыру шартының ережесі. Ол сақтандыру сомасынан пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді. Шартты франшиза бойынша Сақтандырушы белгіленген франшизаның сомадан аспайтын шығындар үшін жауапкершіліктен босатылады және

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 3 из 16
	Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

егер оның мөлшері франшизадан көп болса, толық көлемде өтелуі керек. Шартсыз франшиза болған жағдайда барлық жағдайларда шығындар франшиза есебінсіз өтеледі.

3. Сақтандыру шарттары көлік құралдарын меншік немесе өзге де заңды негіздер бойынша пайдаланатын (шаруашылық жүргізу немесе жедел басқару құқығы, жалға беру құқығы, көлік құралын басқару құқығына сенімхат бойынша және т.б.) жеке және заңды тұлғалармен (бұдан әрі - Сақтанушы деп аталады) бекітіледі. Қазақстан Республикасының резиденттері мен резидент еместері Сақтанушылар бола алады.

4. Сақтанушы сақтандыру шартын Сақтандырушымен үшінші тұлғалардың пайдасына (Сақтандырылған тұлғалардың) бекітуге құқылы.

2. Сақтандыру объектісі

5. Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) оның Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шығынды өтеу міндетіне байланысты, сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қамқорлығы әрекет ету мерзімінде, сақтандыру шартында көрсетілген көлік құралымен үшінші тұлғалардың және жолаушылардың өміріне, денсаулығына және мүлкіне келтірілген шығынмен байланысты мүліктік мүдделері сақтандыру объектісі болып табылады.

3. Сақтандыру жағдайы

6. Ережелерге сәйкес, сақтандыру шартында көрсетілген көлік құралының қатысуымен орын алған, көлік құралын пайдалану нәтижесінде үшінші тұлғалардың және жолаушылардың өміріне, денсаулығына және мүлкіне келтірілген шығынды өтеу бойынша сақтанушының (сақтандырылған тұлғаның) азаматтық-құқықтық жауапкершілігі орын алу факті сақтандыру жағдайы болып мойындалады.

Сақтандыру жағдайларына сонымен қатар қозғалатын көлік құралынан бөлінген элементтердің (көлік құралының немесе тасымалданатын заттардың бөліктері) келтірген шығын келтіру жағдайлары кіреді.

7. Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның):

- 1) үшінші тұлғалар;
- 2) жолаушылар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі сақтандырылуы мүмкін.

8. Сақтандыру шарты жауапкершіліктің бір түрі бойынша немесе олардың кез келген комбинациясында бекітілуі мүмкін.

9. Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) үшінші тұлғалардың алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігі көлік құралын пайдалану үрдісінде үшінші тұлғалардың өміріне, денсаулығына немесе мүлкіне келтірілген шығынды өтеуді көздейді.

10. Сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиға, оның пайда болу ықтималдығы мен мүмкіндігінің белгілеріне ие болуы керек.

4. Сақтандыру жағдайларын және сақтандыруды шектеу

11. Үшінші тұлғалардың және / немесе жолаушылардың өміріне, денсаулығына және мүлкіне зиян келтіру мыналардың салдарынан сақтандыру жағдайы болып табылмайды:

1) оғыс; басып кіру; шет мемлекеттің дұшпандық әрекеттері; әскери немесе соған ұқсас операциялар (соғыс жарияланады ма, жоқ па) немесе азаматтық соғыс;

2) бүлік; ереуілдер; құлыптар; көлемінде немесе халық көтерілісіне дейін өскен азаматтық толқулар; тәртіпсіздік; азаматтық толқулар; әскери көтеріліс; төңкеріс; әскери билікті басып алу немесе тартып алу; тәркілеу; мүлікті реквизициялау немесе мемлекет меншігіне алу; терроризм актілері¹;

3) радиоактивті сәулелену немесе ядролық отынды жағудан радиоактивті отынмен немесе радиоактивті қалдықтармен ластану;

¹ Терроризм актісі - жарылыс, өрт қою немесе өлім қаупін тудыратын, мүліктік залал келтіретін немесе басқа да әлеуметтік қауіпті салдарлар тудыратын өзге де әрекеттер, егер бұл әрекеттер қоғамдық қауіпсіздікті бұзу, халықты қорқыту немесе мемлекеттік органдардың шешім қабылдауға әсер ету мақсатында жасалған болса (саяси себептер)

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 4 из 16
		Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

4) табиғи апаттар - жер сілкіністері, найзағайлар, су тасқыны, сел, дауыл, ураган, смерч, боран, қар мен лай көшкіні;

5) көлік құралын алкогольдік, уытқұмарлық немесе есірткіге мас болу жағдайында немесе көлік жүргізу кезінде қолдануға тыйым салынған дәрілердің әсерінен басқару;

6) көлік құралын жүргізу немесе жүргізуші куәлігі тиісті санаттағы көлік құралын басқару құқығына ие емес тұлғаға, сондай-ақ сақтандыру шартында көрсетілмеген тұлғаға беру;

7) жәбірленушінің қасақана әрекеттері, сондай-ақ сақтанушының немесе сақтандырылған тұлғаның кінәсі болмаған кезде жәбірленушінің немқұрайлылығы салдарынан;

8) Сақтанушының немесе сақтандырылған тұлғаның қасақана әрекеттері;

9) көлік құралын оны заңсыз иемденіп алған адамның жүргізуі;

10) қозғалыста болмаған көлік құралының өртенуі, сондай-ақ көлік құралын өртеу нәтижесінде;

11) көлік құралын жару нәтижесінде;

12) көлік құралын Сақтандырушының жазбаша рұқсатынсыз сынақтық, спорттық немесе үйрету мақсаттары үшін пайдалану;

13) Сақтанушы - заңды тұлға жүргізушісінің (қызметкерінің) көлік құралын жұмыс уақытынан тыс және тапсырмадан тыс, жол жүру құжатысыз пайдалануы;

14) Сақтандырушымен жазбаша келісімсіз көлік құралын лизингке, жалға немесе прокатқа беру;

15) Сақтанушының немесе сақтандырылған тұлғаның автокөлік құралдарын пайдалану ережелерін, оның ішінде техникалық ақаусыз автокөлік құралдарын, белгіленген тәртіпте техникалық байқаудан өтпеген автокөлік құралдарын пайдалану ережелерін бұзуы, сондай-ақ өрт қауіпсіздігі ережелерін, жанғыш және жарылғыш заттар мен заттарды тасымалдау және сақтау ережелерін, қауіпсіздік талаптарын бұзуы. сақтандыру жағдайына себеп болған жүктерді тасымалдау (Жол ережелеріне сәйкес);

16) заңнамалық актілерде белгіленген тәртіппен Пайда алушының сақтандыру жағдайымен байланысты қасақана жасалған немесе әкімшілік құқық бұзушылық деп танылған әрекеттері;

17) егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, көлік құралын буксир ретінде тарту немесе буксирмен тарту кезінде пайдалану;

18) Сақтанушының / Сақтандырылған тұлғаның көлік құралын қылмыс немесе өзін-өзі өлтіру құралы ретінде пайдалану;

19) форс-мажорлық жағдайлар.

12. Сақтандыру төлемі төленбейді, егер:

1) автомобиль көлігі иесінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келтірілген залал үшін жауапкершілігін алып тастайтын жағдайларда;

2) егер Сақтанушы немесе Сақтандырылған тұлға көлік құралында оқиға болған жерден немесе онсыз қашып кетсе немесе алкогольді, уытты немесе есірткіге мас күйінде болуын анықтау үшін белгіленген мерзімде медициналық тексеруден (сараптамадан) өтпесе;

3) тауарлардың, жұмыстардың, қызметтердің жетіспеушілігіне байланысты;

4) қоршаған ортаға зиян келтіру салдарынан;

5) ежелгі және бірегей заттар, қымбат металдардан жасалған бұйымдар, бағалы жартылай қымбат және сәндік тастар, діни ғибадат заттары, коллекциялар, картиналар, қолжазбалар, банкноттар, бағалы қағаздар түріндегі мүліктің бүлінуі нәтижесінде.

13. Сақтандырушы келесі үшін сақтандыру төлемін жасамайды:

1) жәбірленуші тауарларды жеткізу немесе жұмыстарды орындау (қызметтер көрсету) мерзімдерін, келісімшарттар (келісімдер) бойынша басқа міндеттемелерді, үшінші тұлғаның жоғалған пайдасының бұзылуына байланысты үшінші тұлғалардың (жәбірленушінің) жанама коммерциялық шығындары, шығындар (айыппұлдар, тұрақсыздық төлемдері және т.б.);

2) моральдық шығын;

3) сот шығындары;

4) Сақтанушының көлік құралына келтірілген залал;

5) үшінші тұлғаның көлік құралының тауарлық құнын жоғалтуы;

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2 Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	Стр. 5 из 16
---------------------------	---	--	--------------

б) сақтандыру жағдайы басталғанға дейін оның сапасымен немесе күйімен салыстырғанда оның сапасын немесе жай-күйін жақсарту тұрғысынан үшінші тұлғаның көлік құралын жөндеу.

14. Сақтандыру жағдайынан шығарудың нақты тізімі сақтандыру шартындағы тараптардың келісімі бойынша белгіленеді.

15. Ережеге сәйкес, тікелей мүліктік залал, сонымен қатар Сақтанушымен және / немесе сақтандырылған тұлғамен үшінші тұлғалардың және / немесе жолаушылардың өмірі мен денсаулығына келтірілген залал өтелуі тиіс.

5. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

16. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы Сақтандырушыға өзіне белгілі сақтандыру жағдайларын сақтандыру үшін маңызды барлық жағдайлар туралы хабарлауға міндетті. Егер сақтандыру шартын жасасқаннан кейін, Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру өтінішінде жалған мәліметтер бергені анықталса, Сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және сақтандыру шартын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген жарамсыз деп танудың салдарын қолдануды талап етуге құқылы.

17. Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы Сақтандырушыға өзіне тиесілі мүлікке қатысты басқа адамдардың меншігіне қатысты талап-арыздардың, сот талаптарының болуы немесе сот шешімдерінің бар екендігі туралы хабарлауға міндетті.

18. Сақтандыру шартын жасау үшін Сақтанушы Сақтандырушыға сұраған құжаттардың көшірмелерін беруге міндетті. Сақтанушы барлық сұралған құжаттардың көшірмелерін ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру шартын жасаудан бас тартуға құқылы.

19. Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтандырушы Сақтанушыдан (Сақтандырылған тұлғадан) сақтандыру тәуекелін сипаттайтын қосымша ақпарат талап етуге құқылы.

20. Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын есептеу және Сақтанушыны, Сақтандырылған тұлғаны сәйкестендіру үшін қажетті мәліметтері бар өтініші негіз болып табылады.

21. Сақтандырушыға берілген ақпараттың шынайылығы мен дұрыстығына Сақтанушы жауап береді.

22. Сақтандыру шарты жазбаша нысанда келесі тәсілмен жасалады:

1) тараптардың сақтандыру шартын дайындауы;

2) Сақтанушының Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен көзделген

сақтандырудың стандартты шарттарына қосылуы немесе сақтандырушы біржақты әзірлеген сақтандыру ережелеріне (қосылу шарты) қосылуы, және сақтандырушы сақтанушыға сақтандыру полисін рәсімдеуі.

23. Сақтандыру шартын жазбаша нысанда рәсімдемеу оның жарамсыздығына әкеп соғады.

24. Сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру шартын жасасу туралы жалған ақпарат (мәлімет) туралы хабарлаған кезде, сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемдерін жасаудан бас тартуға немесе қолданыстағы заңнамада белгіленген тәртіппен сақтандыру шартын жарамсыз ету шараларын қабылдауға құқылы.

25. Сақтандырушы бас тарту себебін түсіндірместен Сақтанушымен сақтандыру шартын жасасудан бас тартуға құқылы.

26. Сақтандырушы сақтандыру шартында көрсетілген талаптардың толық болмағаны үшін жауап береді. Сақтандыру шарты бойынша жеке жағдайлардың толық болмауына байланысты дау туындаған жағдайда дау Сақтандырушының пайдасына шешіледі.

27. Сақтандыру шартына өзгерістер енгізу тараптардың бірінің өтініші негізінде екінші тараптың, оның ішінде электрондық поштамен қабылдағанын растауға мүмкіндік беретін өтініші негізінде қосымша келісім жасасу арқылы жасалады.

28. Сақтандыру полисіне өзгертулер мен толықтырулар енгізуге жол берілмейді.

29. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде оған телнұсқасын беруге міндетті.

30. Сақтандырушы сақтанушыдан сақтандыру шартының телнұсқасын жасау шығындарын өндіріп алуға құқылы, бұл ретте өтелетін шығыстардың жалпы сомасы тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының заңымен белгіленген қаржы күніне сәйкес өтініш жасалған күні 0,1 айлық есептік көрсеткіштен аспауы керек.

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 6 из 16
	Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

6. Қос (көп мәртелік) сақтандыру

31. Қос (көп мәртелік) сақтандыру - әрқайсысымен тәуелсіз келісім бойынша бір объектіні бірнеше Сақтандырушымен сақтандыру.
32. Қосарланған сақтандыру жағдайында әрбір сақтандырушы Сақтанушы алдында онымен жасалған сақтандыру шарты аясында жауап береді, алайда Сақтанушының барлық сақтандырушылардан алған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы нақты залалдан аспауы керек.
33. Бұл жағдайда Сақтанушы кез келген сақтандырушыдан онымен жасалған сақтандыру шартында қарастырылған сақтандыру сомасы көлемінде сақтандыру төлемін алуға құқылы. Егер алынған сақтандыру төлемі нақты зиянды өтемеген жағдайда, Сақтанушы басқа сақтандырушыдан жетіспейтін соманы алуға құқылы.
34. Сақтанушы келтірілген зиянды басқа сақтандырушылар өтегендіктен сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара босатылған сақтандырушы шығындарды шегеріп, сақтанушыға сақтандыру сыйақыларының тиісті бөлігін қайтаруға міндетті.

7. Сақтандыру сомасын анықтау тәртібі. Франшиза

35. Сақтандыру сомасы тараптардың келісімі бойынша белгіленеді және сақтандырушының жауапкершілігінің шегін құрайды.
36. Сақтандыру шартымен келесі белгіленуі мүмкін:
 - 1) әр автокөлік үшін Сақтандырушының жауапкершілігінің жалпы лимиті;
 - 2) әрбір сақтандырылған оқиға үшін сақтандырушының жауапкершілігінің шегі;
 - 3) сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде бір немесе бірнеше сақтандыру жағдайлары бойынша сақтандырушының жауапкершілігінің шегі;
 - 4) сақтандырудың бір немесе барлық оқиғалары үшін әрбір сақтандыру тәуекелі үшін сақтандырушының жауапкершілігінің шегі;
 - 5) осы Ереженің 36 т. 1-4 т.т. көзделген жауапкершіліктің әр түрі үшін барлығына немесе бөлек сақтандыру сомасы белгіленуі мүмкін.
37. Сақтандыру шартында шартсыз немесе шартты франшиза белгіленуі мүмкін. Франшизаның түрі мен мөлшері тараптардың келісімі бойынша белгіленеді және сақтандыру шартында көрсетіледі.

8. Сақтандыру сыйлықақысы

38. Төленуге тиісті сақтандыру сыйлықақысының мөлшері сақтандыру объектісі мен сақтандыру тәуекелінің сипатын ескере отырып, сақтандыру сомасының бірлігінен есептелген сақтандыру сыйлықақысының мөлшерлемесін айқындайтын Сақтандырушының сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі.
39. Төленетін сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін анықтау кезінде Сақтандырушы тәуекел факторларына байланысты анықталған негізгі сақтандыру тарифтеріне көтеру және төмендету коэффициенттерін қолдануға құқылы: Сақтанушының қызметінің түрі, шығындар тарихы және т.б..
40. Сақтандыру келісімшартын бір жылдан аз мерзімге жасаған кезде, сақтандыру сыйлықақысының мөлшері есептелген жылдық сақтандыру сыйлықақысының келесі мөлшерінде белгіленеді (аяқталмаған ай толық деп саналады):

Мерзім	Жылдық сақтандыру сыйлықақысынан %
1 айға дейін	20
1 айдан 2 айға дейін	30
2 айдан 3 айға дейін	40
3 айдан 4 айға дейін	50
4 айдан 5 айға дейін	60
5 айдан 6 айға дейін	70
6 айдан 7 айға дейін	75
7 айдан 8 айға дейін	80

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 7 из 16
		Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

8 айдан 9 айға дейін	85
9 айдан 10 айға дейін	90
10 айдан 11 айға дейін	95

41. Бір жылдан астам мерзімге сақтандыру кезінде сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сыйлықақысы әр жыл үшін сақтандыру сыйлықақыларының сомасы ретінде белгіленеді. Бір жылдан астам мерзімге сақтандырған кезде, сақтандырудың толық емес жылына сақтандыру сыйлықақысы келесі формуламен есептеледі: $Пнеп. = CC \times CT \times N/365$, где: Пнеп. – толық емес жылға сақтандыру сыйлықақысы; CC- сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы; CT – сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру тарифы; N- толық емес жылдағы сақтандыру қамқорлығы күндерінің саны. Кібісе жылдағы сақтандыру қамқорлығы әрекет ету мерзіміне, CT мен N көбейтіндісі 366 күнге бөлінеді.
42. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы бір мезгілде немесе мерзімді сақтандыру жарналары түрінде бөліп төлей отырып, заңды тұлғалармен айлық есептік көрсеткіштің 1000 еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде, жеке тұлғалардан тең немесе одан асатын мөлшерде төлейді, немесе шетел валютасында баламалы немесе 7000 000 (жеті миллион) теңгеден асатын) сомада немесе қолма-қол ақшасыз төлеммен төлейді.
43. Егер сақтандыру жағдайы кешіктірілген келесі сақтандыру сыйлықақысын төлеу алдында болған болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтаған кезде мерзімі өткен сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін есепке алуға құқылы.
44. Егер сақтандыру шартында сақтандыру жарнасын бөліп төлеу қарастырылған болса, онда шартта оның келесі салдары анықталуы мүмкін:
- 1) Келесі сақтандыру сыйлықақысы сақтандыру жарнасын уақтылы төлемеген жағдайда, сақтандыру шарты төлем жасалмаған күннен кейінгі күннен бастап 00.01 сағаттан бастап автоматты түрде тоқтатылады. Сақтандырушының шотына кезекті сақтандыру жарнасын алған жағдайда Шарт ақшаны алған күннен кейінгі күннен бастап 00.01 сағаттан бастап қалпына келтіріледі. Егер шартты тоқтата тұру кезінде сақтандыру жағдайы орын алса, онда бұл сақтандыру шарты қолданылмайды;
 - 2) келесі сақтандыру сыйлықақысын сақтандыру шартында белгіленген күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде төлемеу Сақтандырушы Сақтанушыға хабарлама жіберу арқылы біржақты тәртіппен Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу құқығын береді.

9. Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі және орны

45. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру қамқорлығының әрекет ету мерзімі сақтандыру шартының мерзіміне сәйкес келеді.
46. Сақтандыру шарты 12 (он екі) айға немесе сақтандыру шартында көрсетілген басқа мерзімге жасалады.
47. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру шарты сақтандыру төлемі бірінші пайда болған сәттен бастап аяқталмайды.
48. Ережелерге сәйкес сақтандыру аумағы тек сақтандыру шартында көрсетілген аумақпен шектеледі.

10. Тараптардың құқықтары және міндеттері

49. Сақтанушы құқылы:
- 1) Ережелермен танысуға;
 - 2) Сақтандырушыдан оның төлем қабілеттілігі мен қаржылық тұрақтығы туралы ақпарат талап етуге;
 - 3) қосымша келісім жасасу арқылы сақтандыру шартына өзгерістер енгізуге;
 - 4) келесі сақтандыру сыйлықақысын төлемеу арқылы сақтандыру шартын біржақты бұзуға.
- Сонымен бірге, Сақтандырушы Сақтанушы сақтандыру шартынан бас тартқаннан кейін болған сақтандыру жағдайлары үшін сақтандыру төлемдерін жасамайды;
- 5) сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
 - 6) сақтандырушыдан сақтанушының (сақтандырылған тұлғаның) сақтандыру жағдайынан келтірілген шығынды азайту мақсатында шеккен шығындары үшін өтемақы алуға;

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 8 из 16
		Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

- 7) сақтандыру құпиялығына;
- 8) жоғалған жағдайда сақтандыру шартының телнұсқасын алуға;
- 9) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға.

50. Сақтанушы міндетті:

1) сақтандыру шартын жасасқан кезде, сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау үшін және сақтандыру шартын жасасу туралы шешім қабылдауы үшін маңызы бар барлық жағдайлар туралы хабарлауға;

2) Сақтандырушыға көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандырудың басқа қолданыстағы және (немесе) басқа сақтандыру компанияларымен жасалған барлық сақтандыру шарттары туралы жазбаша түрде хабарлауға;

3) сақтандыру сыйлықақысын сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде, тәртіппен және мерзімде төлеуге;

4) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде, бірақ 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей, сақтандырушыға сақтандыру шартында көрсетілген автокөлік құралының пайдалану жағдайында болған кез келген өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер тәуекел дәрежесіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін болса, хабарлауға;

5) сақтандыру шартында көрсетілген көлік құралын жақсы жағдайда ұстауға;

6) зиян келтіру мүмкіндігін азайту үшін сақтық шараларын қабылдауға;

7) Сақтандырылған тұлғалардың назарына сақтандыру ережелерін жеткізуге;

8) сақтандыру шарттарын сақтауға (Сақтандырылған тұлғаның сақтандыру шарттарын бұзуы Сақтанушының сақтандыру шарттарын бұзуы деп саналады);

9) егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру жағдайының басталғаны туралы тиісті органдарға (жол полициясы, өртке қарсы қызмет, төтенше жағдайлар қызметі, ішкі істер органдары және басқа да органдар) хабарлауға;

10) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының белгілері бар сақтандыру оқиғасының басталуы туралы және / немесе оның салдары болуы мүмкін сақтандыру жағдайы басталуы туралы дереу хабарлауға және жазбаша түрде берілген ақпаратты растау үшін 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей растауға. Егер Сақтанушы себепті себептермен бұл әрекеттерді орындай алмаса, ол оны құжаттық дәлелдермен растауы керек. Егер Сақтанушы Сақтандырылған тұлға болмаса, мұндай міндет Сақтандырылған тұлғаға жүктеледі;

11) Сақтандырушының мүдделеріне қарсы іс-қимыл жасамауға, қандай-да бір міндеттемелерді қабылдамауға, кез-келген ұсынысты мойындамауға және қабылдамауға, төлем жасамауға және сақтандырушының келісімінсіз сақтандыру жағдайына байланысты қандай-да бір төлем жасамауға, жазбаша түрде уәде бермеуге, құтқару жұмыстарын ұйымдастыру, сондай-ақ шығынды азайту жөніндегі іс-шараларды қоспағанда;

12) егер сақтандыру мерзімі шегінде Қазақстан Республикасының заңнамасына, Ережелерге немесе сақтандыру шартына сәйкес Сақтанушыдан / Сақтандырылған тұлғадан / Жәбірленушіден сақтандыру төлемін толық немесе ішінара алу құқығынан айыратын жағдай табылса, Сақтандырушыға сақтандыру төлемін толық көлемде қайтаруға;

13) тәуекелдерді азайту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеуге.

51. Сақтандырушы құқылы:

1) оған ұсынылған мәліметтер мен құжаттарды тексеруге;

2) бүлінген мүлікті тексеруге қатысуға;

3) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен жағдайларын, оның ішінде құзыретті органдарға сұрау салуды дербес анықтауға;

4) Сақтанушыдан немесе Сақтандырылған тұлғадан сақтандыру жағдайының фактісін, оның туындау жағдайларын анықтау үшін қажетті ақпаратты талап етуге;

5) заңнамада белгіленген тәртіппен Сақтанушыға немесе Сақтандырылған тұлғаға қойылған талаптардың мөлшеріне наразылық білдіруге;

6) Сақтанушы мен пайда алушыға жазбаша түрде хабарлап, ереженің шарттары негізінде оқиғаны сақтандыру жағдайы ретінде мойындамаған жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға;

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 9 из 16
		Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

7) Сақтанушы сақтандыру жағдайы туралы уақтылы хабардар етпеген немесе бүлінген мүлікті тексеруге кедергі келтірген жағдайда сақтандыру төлемінен бас тартуға;

8) тәуекел дәрежесі жоғарылаған жағдайда сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе тәуекелдің артуына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге;

9) сақтандыру шартын Ережелерде және сақтандыру шартында көзделген тәртіппен және мерзімде мерзімінен бұрын бұзуға;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді жүзеге асыруға құқылы.

52. Сақтандырушы міндетті:

1) Сақтанушыны Ережелермен таныстыру;

2) ақтандыру жағдайының басталу фактісін тіркеуге;

3) жәбірленушіні оқиғаны сақтандыру жағдайы деп тану және сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін ұсыну үшін қажетті құжаттар тізбесі туралы хабардар етуге;

4) Сақтанушы (сақтандырылған тұлға, пайда алушы) барлық қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемі туралы немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдауға. Ұсынылған құжаттарды тексеру қажет болған жағдайда көрсетілген мерзім ұлғайтылуы мүмкін;

5) сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың толық емес пакеті ұсынылған жағдайда, құжаттарды алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) немесе пайда алушы болып табылатын басқа тұлғаға ондағы жоқ құжаттарды көрсете отырып анықтама беруге;

6) егер оқиға сақтандыру жағдайы деп танылса, осы Ереженің 88-тармағында белгіленген мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;

7) Сақтанушыға (Сақтандырылған тұлғаға) сақтандыру жағдайындағы шығынды азайту үшін, бірақ сақтандыру сомасы шегінде келтірген ақылға қонымды және орынды шығыстарды өтеуге;

8) Сақтанушы мен Пайда алушыға сақтандыру оқиғасы деп танылмағаны немесе сақтандыру төлемінің мөлшерін азайту туралы шешім қабылдағаны туралы жазбаша түрде хабарлауға;

9) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге міндетті.

53. Осы бөлімдегі тараптардың құқықтары мен міндеттерінің тізімі толық емес, тараптардың жеке міндеттемелері Ережелердің басқа бөлімдерінде қарастырылған және сақтандыру шартында кеңейтілуі мүмкін.

11. Сақтандыру шарты әрекет ету мерзімінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюы салдары

54. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі ішінде Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандырушыға сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға хабарланған жағдайларда белгілі болған елеулі өзгерістер туралы жазбаша түрде дереу хабарлауға міндетті, егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің артуына айтарлықтай әсер етуі мүмкін болса.

55. Маңызды өзгерістер танылады:

1) көлік құралын жалға, лизинг, жалға беру, кепіл және басқа да ауыртпалықтарға беру;

2) көлік құралын сынақтарда, спорттық немесе тәрбиелік мақсаттарда пайдалану;

3) көлік құралы техникалық байқаудан уақтылы өтпеуі;

4) өтінімде көрсетілген жол көлік құралдарын пайдалану мен сақтаудың сипаты мен мақсаттарының айтарлықтай өзгеруі;

5) сақтандыру жағдайының басталуына қарамастан көлік құралының елеулі зақымдалуы немесе жойылуы;

6) сақтандыру шартында көрсетілмеген тұлғаға сенімхат беру немесе автокөлік құралын басқару (басқару) құқығын беру;

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 10 из 16
		Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

7) Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) орталық жүйке жүйесіне әсер ететін созылмалы немесе жедел ауруларды анықтау (үйлестіру, көңіл бөлу, реакция, оның ішінде ұйқышылдық және т.б.);

Сақтандыру шартында сақтандыру тәуекелінің артуына әсер ететін басқа да маңызды өзгерістер көзделуі мүмкін.

56. Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкелетін жағдайлар туралы хабардар болған Сақтандырушы, сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді және сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына сәйкес қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.

57. Егер Сақтанушы сақтандыру шартының немесе сақтандыру сыйлықақысының мөлшерін өзгертуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы.

58. Егер Сақтанушы немесе Сақтандырылған тұлға осы Ережелердің 54-тармағында көзделген міндеттемелерді орындамаса, Сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды және сақтандыру шартын бұзу салдарынан келтірілген шығындардың орнын толтыруды талап етуге немесе сақтандыру жағдайы туындаған кезде сақтандыру төлемін сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына сәйкес азайтуға немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

59. Егер сақтандыру тәуекелінің жоғарылауына байланысты жағдайлар жойылған болса, сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы емес.

12. Сақтандыру жағдайы орын алғанда сақтанушының әрекеттері

60. Сақтандыру жағдайының басталуының дәлелі, сондай-ақ оның салдарынан болған шығындар Сақтанушыға (сақтандырылған тұлғаға, пайда алушыға) жүктеледі.

61. Сақтандыру жағдайының белгілері болған және / немесе оның салдары сақтандыру жағдайының басталуы мүмкін оқиға болған кезде, Сақтанушы / Сақтандырылған тұлға міндетті:

1) Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, әкімшілік полицияда оқиғаның құжатталуын қамтамасыз етуге;

Егер сақтандыру шартында сақтандыру төлемдерін әкімшілік полицияның және басқа құзыретті қызметтердің құжаттарынсыз жүзеге асыру қарастырылған болса, Сақтандырушы / Сақтанушы:

1) сақтандыру жағдайының жағдайларын тіркеу үшін сақтандыру жағдайы басталған жерге Сақтандырушының өкілінің келуін күтуге;

2) Сақтанушының / сақтандырылған тұлғаның немесе үшінші тұлғалардың өмірі мен денсаулығына зиян келтіру жағдайларын қоспағанда, сақтандыру жағдайының басталғаны туралы құзыретті органдарға хабарламауға құқығы;

3) ағымдағы жағдайда талап қоюға негіз бола алатын оқиғаға байланысты шығындарды азайту бойынша ақылға қонымды және қол жетімді шараларды қабылдауға;

4) сақтандырушының өтініші бойынша медициналық тексеруден (тексеруден) өтуге міндетті;

5) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының белгілері бар сақтандыру оқиғасының басталуы туралы және / немесе оның салдары болуы мүмкін сақтандыру жағдайы басталуы туралы дереу хабарлауға және жазбаша түрде берілген ақпаратты растау үшін 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлауға. Егер Сақтанушы себепті себептермен бұл әрекеттерді орындай алмаса, ол оны құжаттық дәлелдермен растауы керек. Егер Сақтанушы Сақтандырылған тұлға болмаса, мұндай міндет Сақтандырылған тұлғаға жүктеледі;

6) дереу, бірақ ол белгілі болған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға зиян келтіру фактісі туралы құзыретті органдардың іс-қимылдарының басталғаны туралы хабарлауға (тергеу, қылмыстық іс қозғау, шақыру қағаздары және т.б.) және үшінші тараптардың және / немесе жолаушылардың барлық шағымдары туралы, сотқа шақыру, шағым беру және т.б. туралы;

7) бүлінген мүлікті тексеруге дейін кемінде 2 (екі) жұмыс күні бұрын сақтандырушыға оны өткізу орны мен уақыты туралы жазбаша түрде хабарлауға;

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 11 из 16
		Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

8) Сақтандырушы өкілінің бүлінген мүлікпен, ол сақтандыру жағдайынан кейін болған жағдайда тексеру үшін ұсынылуын қамтамасыз етуге;

9) Сақтандырушының мүдделеріне қарсы іс-қимыл жасамауға, сондай-ақ өтемақы төлемеуге, сақтандырушының жазбаша келісімінсіз зиянға байланысты ішінара немесе толық берілген талаптарды мойындамауға;

10) сақтандырушыға (өтініші бойынша) сақтандыру жағдайына қатысты ақпаратты, оның ішінде коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты беруге;

11) Сақтандырушыға (оның өтініші бойынша) Сақтанушының сотқа дейінгі және сот ісін жүргізудегі талап-арыздарды шешу өкілеттіктерін беруге.

62. Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуы және / немесе оның салдары болуы мүмкін сақтандыру жағдайы туралы белгіленген мерзімде хабарламау, сондай-ақ сақтандырушының өкілі зақымдалған көлік құралдарын тексеруді ұсынбау оған сақтандыру төлемінен бас тарту құқығын береді.

13. Сақтандыру жағдайы орын алуын және шығын мөлшерін растайтын құжаттардың тізімі

63. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтінішке келесі құжаттар қоса беріледі:

1) сақтандыру шартының көшірмесі (телнұсқа);

2) түпнұсқа немесе нотариалды куәландырылған көшірме немесе Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі (жеке тұлға үшін) немесе заңды тұлғаның өкіліне берілген нотариалды куәландырылған сенімхаттың түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі немесе сенімхат бойынша апостиль қойылатын көшірме;

3) түпнұсқа немесе нотариат куәландырған көшірме немесе автокөлік құралын тіркеу туралы апостиль куәлігінің көшірмесі;

4) сақтандыру жағдайы басталған кезде автокөлік құралын басқару құқығына сенімхат немесе автокөлік құралын жүргізуші тұлғаның жүкқұжатының түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі немесе апостиль қойылған көшірме;

5) сақтандыру жағдайы басталған кезде көлік құралын жүргізген адамның жүргізуші куәлігінің түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі немесе апостиль қойылатын көшірмесі;

6) шығындардың мөлшерін бағалауға арналған құжаттар (болған жағдайда);

7) түпнұсқасы немесе нотариалды куәландырылған көшірме немесе жәбірленушінің өміріне, денсаулығына зиян келтіру фактісі туындаған кезде денсаулық сақтау ұйымдарының анықтамасына апостиль қойылатын көшірме немесе жәбірленушіге мүгедектікті белгілеу туралы мамандандырылған мекемелердің анықтамасы - егер ол анықталған болса;

8) жәбірленушінің қайтыс болуы туралы куәліктің нотариалды куәландырылған көшірмесі (сақтандыру жағдайы кезінде қайтыс болған немесе осы жазатайым оқиға салдарынан қайтыс болған адамдар үшін);

9) Сақтандырушы (Сақтанушы) сақтандыру жағдайы туындаған кезде шығынның алдын алу немесе азайту мақсатында шеккен шығындарды растайтын құжаттар - бар болса;

10) тергеу және сот органдарының құжаттарына апостиль қойылған түпнұсқалары немесе көшірмелері (болған жағдайда);

11) жол-көлік оқиғасы туралы хаттамаға және оның қосымшасына апостиль қойылған түпнұсқалары немесе көшірмелері;

12) оқиға болған жерді қарау хаттамасының апостилімен бекітілген түпнұсқалары немесе көшірмелері;

13) әкімшілік жаза туралы шешімге апостиль қойылып түпнұсқалары немесе көшірмелері;

14) жол апатына қатысушыларды медициналық куәландыратын апостиль қойылған түпнұсқалары немесе көшірмелері.

64. Сақтандыру шартында сақтандыру төлемдерін алу үшін талап етілетін құжаттардың басқа тізімі көзделуі мүмкін.

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2 Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	Стр. 12 из 16
---------------------------	---	--	---------------

14. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі және ережелері

65. Жол полициясының органдарында міндетті тіркеуге жататын көлік құралдары үшін сақтандыру төлемі Сақтанушыда көлік құралына көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру полисі болған кезде және көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру полисі бойынша жауапкершілік лимитінен асып кеткен жағдайда және нақты шығыны көлемінде, бірақ Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан артық емес мөлшерде жүзеге асырылады.
66. Жол полициясының органдарында міндетті тіркеуге жатпайтын көлік құралдары үшін сақтандыру төлемі нақты шығыны көлемінде, бірақ Сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан артық емес мөлшерде, шартсыз франшиза шартымен белгіленген көлемін есептен ала отыра жүзеге асырылады
67. Сақтанушыдан сақтандыру жағдайы туралы анықтама алғаннан кейін Сақтандырушы келесі әрекеттерді орындайды:
- 1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталу фактісін анықтайды; Сақтанушының өтінішінде келтірілген ақпараттың сәйкестігін тексереді; нәтижесінде шығындар келтірілген оқиғаның туындау фактісі мен себептерін анықтайды; сарапшыларды, сақтандырушының уәкілетті өкілдерін тарту қажеттілігін анықтайды; Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де әрекеттерді жүзеге асырады;
 - 2) оқиға сақтандырылған оқиға деп танылған кезде сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтайды, сақтандыру жағдайы туралы акт жасайды.
68. Сақтандыру жағдайы туралы актіні Сақтандырушы немесе оның уәкілетті тұлғасы жасайды. Қажет болған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру жағдайының себептері мен жағдайларын өз бетінше анықтауға құқылы.
69. Сақтандыру төлемін Сақтандырушы төлем туралы Сақтанушының жазбаша өтініші және қажетті құжаттар тапсырылғаннан кейін жасалған сақтандыру жағдайы туралы актінің негізінде жасайды. Сақтанушының болашақ сақтандыру төлемдерін Сақтандырушының жазбаша келісімінсіз жасаған төлемдері есепке алынбайды.
70. Сақтандыру төлемі әкімшілік полицияның құжаттары болған жағдайда жүзеге асырылады.
71. Сақтандыру төлемі бүлінген мүліктің иесі болып табылмайтын пайда алушыға, мүлік иесінен сақтандыру төлемін алуға құқық беретін нотариалды куәландырылған сенімхат болған жағдайда төленеді.
72. Сақтандыру төлемі Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру жағдайының басталуымен келтірілген нақты зиян сомасынан аспауы керек..
73. Үшінші тұлғалардың және / немесе жолаушылардың өмірі мен денсаулығына зиян келтіргені үшін сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау кезінде мыналар ескеріледі:
- 1) еңбекке жарамсыздық салдарынан жәбірленуші жоғалтқан немесе еңбекке жарамсыздықтың немесе денсаулыққа өзге де зақымданудың нәтижесінде барлық еңбекке жарамсыздық кезеңіндегі еңбек ақысы;
 - 2) заңның талаптарына сәйкес денсаулықты қалпына келтіруге, үшінші тарапқа медициналық көмекке, протездеуге, дәрігер тағайындаған немесе медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы (бұдан әрі - МСЭК) анықтаған ақылы медициналық көмекке шығындар;
 - 3) жәбірленуші қайтыс болған жағдайда, оған тәуелді адамдарға жоғалған табыстың бір бөлігі;
 - 4) жерлеуге арналған шығындар (зардап шеккен адам қайтыс болған жағдайда).
74. Бүлінген мүлікке келтірілген шығындар мөлшері келесі негіздер бойынша жиынтық немесе бөлек анықталады.
75. Сақтандырушының есебі негізінде;
76. Сақтандырушы тағайындаған уәкілетті өкілдің қорытындысы негізінде; бүлінген мүлікті іс жүзінде жүргізілген жөндеу үшін есеп-шоттар негізінде.
77. Мүлікке келтірілген зиянның мөлшері оны қалпына келтірудің болжамды құны негізінде, сақтандыру жағдайы басталғанға дейін болған амортизацияны ескере отырып анықталады.

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 13 из 16
	Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

Өтеу құны орташа нарықтық бағаларға және сақтандыру жағдайы туындаған кездегі тарифтерге байланысты анықталады.

78. Мүлік жоғалған (жойылған) кезде залал мөлшері сақтандыру жағдайы басталған күндегі амортизацияны және сақтандыру шартында белгіленген шегеруді ескере отырып, осы мүліктің нақты құнын ескере отырып айқындалады.
79. Егер мүлікті жөндеу мүмкін емес немесе экономикалық тұрғыдан негізделмеген болса және меншік иесі (меншік иесі) мүлікті өлі деп танумен келіскен болса, мүлік өлі деп саналады. Егер жөндеуге (қалпына келтіруге) күтілетін шығындар сақтандыру сомасының 70% -ынан немесе сақтандыру жағдайы басталған күнгі мүліктің нақты құнынан асып кетсе, жөндеу техникалық тұрғыдан негізсіз болып саналады.
80. Мүлікке келтірілген шығын мөлшерін анықтаудың нақты әдісі Сақтандырушымен (Пайда алушымен) келісіммен анықталады.
81. Барлық жәбірленушілердің өміріне, денсаулығына және мүлкіне келтірілген зиян үшін Сақтандырушы жасаған сақтандыру төлемінің жалпы мөлшері сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасының мөлшерімен (жауапкершіліктің ең жоғары мөлшері) шектеледі.
82. Егер жәбірленушілердің өміріне, денсаулығына және / немесе мүлкіне келтірілген зиян мөлшері сақтандыру сомасынан асып кетсе, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру төлемі ең алдымен жәбірленушілердің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін тең үлестермен төленеді. Екіншіден, жәбірленушілердің мүлкіне келтірілген зиян сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы мен жәбірленушілердің өмірі мен денсаулығына келтірілген зиян үшін сақтандырушы төлеген сақтандыру төлемінің арасындағы айырмаға тең мөлшерде өтеледі.
83. Сақтанушы шығындардың алдын алу немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарды, егер тиісті шаралар сәтсіз болса да, сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін қажет болған немесе тартылған болса, Сақтандырушы өтейді.
84. Мұндай шығыстар нақты көлемде өтеледі, алайда сақтандыру төлемі мен шығыстардың жалпы сомасы сақтандыру шартында қарастырылған сақтандыру сомасынан (жауапкершілік шегі) аспауы керек. Егер шығындар Сақтанушының Сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаса, олар сақтандыру сомасына қарамастан толық көлемде өтеледі.
85. Сақтандырушы Сақтанушының ықтимал шығындарды азайту үшін әдейі және қол жетімді шараларды қабылдамауы салдарынан болған залалдар бойынша сақтандыру төлемдерін жүзеге асырудан босатылады.
86. Шығындардың себептері мен мөлшеріне қатысты тараптар арасында дау туындаған жағдайда тараптардың әрқайсысы тәуелсіз сараптаманы талап етуге құқылы. Сараптама оны сұраған тараптың есебінен жүзеге асырылады.

15. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемін жасаудан бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі

87. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыруы немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешімі, Сақтанушы осы Ережелердің 63-тармағында көрсетілген құжаттарды тапсырған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде қабылданады. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту немесе кейінге қалдыру туралы шешімді Сақтандырушы қабылдайды және сақтанушыға сол уақытта себептерді дәлелді түрде жазбаша түрде хабарлайды.
88. Сақтандырушы сақтандыру төлемін сақтандыру төлемі туралы шешім қабылданғаннан кейін 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірілмей төлейді.
89. Егер құзыретті органдар сақтанушыға (сақтандырылған тұлғаға, пайда алушыға) қарсы қылмыстық, азаматтық немесе әкімшілік іс қозғаған болса және сақтандыру жағдайының басталуы мен келтірілген залалдың орын алуына әкелген жайттарға тергеу жүргізсе, сақтандырушы тергеу аяқталғанға дейін және түпкілікті шешім қабылданғанша сақтандыру төлемдерін кейінге қалдыруға құқылы.

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32 Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2 Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	Стр. 14 из 16
---------------------------	---	--	---------------

90. Сақтандыру төлемдерін уақтылы төлемегені немесе сақтандыру жарналарын немесе сақтандыру сыйлықақыларын уақтылы төлемегені үшін тараптар жауап береді. Айыппұлдың мөлшері Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 353-бабына сәйкес белгіленеді.
91. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына сақтанушы (сақтандырылған тұлға, пайда алушы) сотқа шағым жасай алады.

16. Сақтандыру шартын бұзу ережелері

92. Сақтандыру шарты келесі жағдайларда бұзылған болып саналады:
- 1) сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталғанда;
 - 2) Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуда;
 - 3) Сақтандырушының Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сомасы мөлшерінде сақтандыру төлемін жүзеге асырып, өз міндеттерін орындауында;
 - 4) осы Ережелерде және сақтандыру шартында көзделген өзге де жағдайларда.
93. Сақтандыру шарты міндеттерді тоқтатудың жалпы негіздерінен басқа, келесі жағдайларда мерзімінен бұрын бұзылады:
- 1) сақтандыру объектісі жойылған кезде;
 - 2) Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылған тұлға қайтыс болғанда, егер кезінде ол алмастырылмаса;
 - 3) Сақтанушы мүліктік сақтандыру нысанын сатқанда, егер Сақтандырушы Сақтанушыны алмастыруға қарсылық білдерсе;
 - 4) сақтандыру жағдайының болу мүмкіндігі жойылғанда және сақтандыру жағдайынан басқа жағдайларға байланысты сақтандыру тәуекелінің болуы тоқтатылғанда;
 - 5) Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімі заңды күшіне енгенде;
 - 6) Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңында көзделген жағдайларда.
94. Мұндай жағдайларда, сақтандыру шарты бұзу үшін негіз болған жағдай туындаған сәттен бастап, сақтандыру шарты бұзылған болып саналады, бұл туралы мүдделі тұлға бұл туралы басқаға дереу хабарлайды.
95. Тараптар сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу туралы тараптар бір-біріне Сақтандыру шартын бұзудың күтілетін күніне дейін 10 (он) жұмыс күнінен бұрын хабарлауға міндетті. Сақтандыру шартын бұзу туралы келісім жазбаша түрде рәсімделеді.
96. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Ережелердің 93-тармағында көзделген жағдайларға байланысты сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде, сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының 25% -ін әкімшілік шығыстар үшін, сондай-ақ Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін өткен мерзімге сәйкес ұстауға құқылы.
97. Сақтанушы кез келген уақытта сақтандыру шартын бұзуға құқылы. Егер сақтанушы Сақтандыру шартынан бас тартса, егер ол Ережелердің 93-тармағында көрсетілген жағдайларға байланысты болмаса, Сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйақысы, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, қайтарылмайды.
98. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу Сақтандырушының оның талаптарын орындамауына байланысты болса, соңғысы Сақтанушыға өзі төлеген сақтандыру сыйақысын толығымен қайтаруға міндетті.
99. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу сақтандыру төлемін жүзеге асырғаннан кейін жасалған жағдайда, сақтандыру сыйлықақысы қайтарылмайды.
100. Осы Ережелердің талаптарына сәйкес сақтандырушы қайтаратын сақтандыру сыйлықақысының бөлігі сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзылған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде біржолғы төлеммен төленеді.

АО «СК «Сентрас Иншуранс»	ПС - 32	Издание №2 от 11.02.2020 г. № 2	Стр. 15 из 16
	Правила добровольного страхования гражданско-правовой ответственности владельцев автомобильного транспорта	Взамен издания от 29.12.2018 г. № 1	

17. Суброгация

101. Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) сақтандыру нәтижесінде келтірілген залал үшін жауапты тұлғаға қатысты талап ету құқығы сақтандыру төлемін жасаған Сақтандырушыға, ол төленген сақтандыру төлемінің сомасы шегінде өтеді.
102. Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) сақтандыру төлемін алғаннан кейін, Сақтандырушыға барлық құжаттар мен дәлелдемелерді беруге және оған Сақтандырушыға берілген талап ету құқығын жүзеге асыру үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.
103. Егер Сақтанушы (Сақтандырылған тұлға) Сақтандырушыға келтірген залал үшін жауапты тұлғаға талап ету құқығынан бас тартса немесе Сақтанушының (Сақтандырылған тұлғаның) кінәсінен бұл құқықты пайдалану мүмкін болмаса, Сақтандырушы сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде төлеуден босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

18. Еңсерілмейтін күш жайттары

104. Егер тараптар форс-мажорлық жағдайларға (форс-мажорға) байланысты, яғни тараптың сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерін орындауы мүмкін болмайтын төтенше және болдырмайтын жағдайларға байланысты өз міндеттемелерін тиісті түрде орындау мүмкін еместігін дәлелдейтін болса, тараптар жауапкершіліктен босатылады.
105. Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді тараптардың біреуі толық немесе ішінара орындауы мүмкін болмаған жағдайда, оларды орындау мерзімі осындай жағдайлар болған уақытқа пропорциялы уақытқа шегеріледі.
106. Егер форс-мажор жағдайлары үш айдан астам уақытқа созылатын болса, онда тараптардың әрқайсысы сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді одан әрі орындаудан бас тартуға құқылы. Бұл жағдайда тараптардың ешқайсысы екінші тараптан сақтандыру шартының бұзылуымен келтірілген залалдың орнын толтыруды талап етуге құқылы емес.
107. Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді орындау мүмкін болмаған тарап екінші тарапты жиырма күн ішінде міндеттемелерді орындауға кедергі келтіретін жағдайлардың туындауы немесе тоқтатылуы туралы хабардар етуге міндетті.

19. Дауларды шешу тәртібі

108. Сақтандыру шартын орындау бойынша сақтандыру субъектілері арасында туындайтын барлық даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

20. Қосымша ережелер

109. Сақтандыру шартында Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де жағдайлар көзделуі мүмкін.
110. Осы Ережелерге сәйкес, Сақтандырушы сақтандыру тәуекелдерінің және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да сақтандыру шарттарының жиынтығымен сақтандыру бағдарламаларын жасауға құқылы.
111. Сақтандыру шартының мазмұны осы Ережелерге сәйкес келмеген жағдайда сақтандыру шартына артықшылық беріледі.
112. Сақтандыру шартын жасасу және орындау кезінде тараптар алған, оның ішінде құқықтық қорғалмаған, сондай-ақ коммерциялық құпия деп саналатын ақпарат басқа тараптың келісімімен немесе тек Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда ғана ашылуы мүмкін.
113. Егер сақтандыру шартында сақтанушының жағдайын заңнамалық актілерде қарастырылған жағдаймен салыстырғанда нашарлататын жағдайлар болса, осы заңнамалық актілерде белгіленген жағдайлар қолданылады.
114. Осы Ережелермен реттелмеген шектерде қолданыстағы заң қолданылады.

